

การศึกษาเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมของจังหวัดพะเยา โดยการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม ประกอบด้วย 1) กลุ่มตัวอย่างประชาชน จำนวน 388 คน ซึ่งเลือกสุ่มจากประชาชนในชุมชน 2) กลุ่มผู้นำชุมชน จำนวน 90 คน และ 3) กลุ่มพระสงฆ์ จำนวน 85 รูป ร่วมกับการสังเกต วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนา ประกอบด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่า T-test และค่า F-test

ผลการศึกษา พบว่ากลุ่มประชาชน กลุ่มผู้นำชุมชนและกลุ่มพระสงฆ์ รับรู้ข่าวสารและมีความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม อยู่ในระดับค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน สำหรับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมแต่ละด้านนั้น พบว่าประชาชนเข้าร่วมปรึกษาหารือและร่วมปฏิบัติมากกว่าผู้นำชุมชนและพระสงฆ์ ด้านการประสานงานอยู่ในค่าเฉลี่ยไม่แตกต่างกัน ผู้นำชุมชนได้รับผลประโยชน์จากการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่าพระสงฆ์และประชาชน ส่วนพระสงฆ์มีความเต็มใจในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่าประชาชนและผู้นำชุมชน

กลุ่มที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีรับรู้ข่าวสารเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่ากลุ่มที่มีระดับการศึกษานุปริญญา ผู้มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่าระดับปริญญาตรีและอนุปริญญา ผู้ที่มีการศึกษานุปริญญาเข้าร่วมปฏิบัติมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีและระดับปริญญาตรี ผู้ที่มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ร่วมรับประโยชน์มากกว่าผู้ที่มีการศึกษานุปริญญา

ส่วนผู้ที่มีถิ่นกำเนิดอยู่ในจังหวัดพะเยาเข้าร่วมปฏิบัติในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมศิลปกรรมมากกว่าผู้ที่มีถิ่นกำเนิดในจังหวัดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษจึงมีความรู้ความเข้าใจในประวัติความเป็นมาและเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรมในท้องถิ่น

This research determined to study about the community's participation in the conservation of artistic environment. The tool for this survey research was a set of questionnaires that was given to three target groups of people including; 1) 388 subjects from the community, 2) 90 community leaders and 3) 85 monks. The data was analysed by descriptive statistics including percentage, mean scores, standard deviations, T-test and F-test.

It was found that there was no difference between the local people, the community leaders and the monks in the knowledge and information acknowledgement about artistic environment conservation. For each aspect of participation in artistic environments conservation, it was found that the local people participated more than the community leaders and the monks. There was no difference in the co-operation dimension. The community leaders gained more benefits from participating than the monks and the local people. The monks were more willing, than the other groups, to participate in artistic environment conservation.

Subjects graduated with a bachelor degree acknowledged more information about artistic environment conservation than the subject with a diploma degree. The post graduated subjects had more knowledge about the conservation activities than subject with a bachelor degree or a diploma. However, it was found that the subjects graduated with a diploma degree participated in the conservation activities more than the bachelors and higher education groups. The group with a 4-6 grade elementary school certificate gained more benefit from the activities than the graduates with a diploma degree.

Subjects who were born in Phayao Province participated in the conservation activities more than others who were born elsewhere. They have more knowledge about the local history narrated by their ancestors, therefore, they gave a higher value to the local artistic environment than the another group did.